

MENEKÜLTÜGYI HELYZETKÉP AZ EURÓPAI UNIÓBAN KÜLÖNÖS TEKINTETTEL ANNAK FÖLDRAJZI VONATKOZÁSAIRA

Szerző: **KRISKA Olivér**, I. évfolyam (kriska.oliver@outlook.com)

Témavezető: **NAGY Gyula** egyetemi tanársegéd

Intézmény: Szegedi Tudományegyetem, Természettudományi és Informatikai Kar, Gazdaság-
és Társadalomföldrajz Tanszék, Szeged

Az Európai Unió, különösen annak nyugati tagállamai bevándorlási célterületnek számítanak. A tanulmány a migrációs kérdést, valamint az EU menekültpolitikáját, annak kialakulását vizsgálja elsősorban földrajzi szemszögből.

Az elmúlt évtizedekben az EU jelentős jogszabályi fejlődésen ment keresztül, ami a menekültügyet illeti. A tanulmány a legfontosabb sarokpontokat érintő jogszabályi háttérrel is sorra veszi, azonban a hangsúly a szabályozás földrajzi következményein van. A migrációnak fontos eleme a térbeliség, így a külső határral rendelkező tagállamok eleve nagyobb migrációs nyomásnak vannak kitéve. Ezt a természetes földrajzi egyenlőtlenséget azonban az EU saját rendeletével tovább erősíti „mesterséges” földrajzi egyenlőtlenséget emelve a rendszerbe, amely egyes tagállamok részéről nem más, mint térbeli felelősségelhárítás.

A tanulmány földrajzi egyenlőtlenséget mérsékelve, méltányossá alakítva vázol fel egy lehetséges megoldási mechanizmust, melyhez saját, 2014-ben végzett kérdőíves kutatás eredményeit is felhasználja, melyben szisztematikus mintavételi stratégiát alkalmaztam. A felmérés egy lokális tranzitterület lakosainak menekültekkel szembeni attitűdjeit vizsgálja. A mintaterületek Magyarországon Mórahalom valamint Röske települések, a határ „külső” oldaláról pedig Horgos volt. A papír alapú kérdőíveket internetes kérdőívek egészítették ki. Összesen 517 kitöltött kérdőív készült. A válaszok alapján a válaszadók menekültellenes, látens menekültellenes, differenciált viszonyuló, semleges, és befogadó kategóriákba voltak csoportosíthatók. A menekültellenes csoportba a mintaterület 42,8%-a, míg a befogadó csoportba 13,8% került. A dolgozat legfőbb tanulsága, hogy a befogadó attitűd negatív hírekkel nagyobb arányban fordítható át idegenellenessé, mint fordítva. Ezért az uniós menekültpolitika fejlesztésénél kiemelt hangsúlyt kell fektetni a migrációs folyamatokkal ténylegesen érintett területek megfelelő információ-ellátására, hiszen az alapvetően befolyásolja a helyiek migrációhoz való hozzáállását.

Kulcsszavak: illegális migráció, idegenellenesség, Európai Unió, tranzitterület

THE REFUGEE SITUATION IN THE EUROPEAN UNION AND ITS GEOGRAPHICAL ASPECTS IN PARTICULAR

Author: Olivér KRISKA (kriska.oliver93@gmail.com)

Supervisor: Gyula NAGY, professor's assistant

Institution: University of Szeged, Faculty of Science and Informatics, Department of Economic and Social Geography, Szeged

The European Union and its Member States, the countries of the west in particular, are the main target areas of immigration. The study aims to introduce migration issues of the Schengen area and the evolution of the EU's asylum policy primarily from a geographical perspective.

In recent decades the EU has gone through significant legislative progress in terms of asylum. The study looks at the key elements of the legal framework, but focuses on the main geographic aspects and outcomes. Spatiality is an important key element of migration, so Member States with external Schengen borders are exposed to increased migratory pressure. Moreover, the EU strengthens this geographic inequality via its regulations applying new "artificial" geographical imbalances in the system. In the case of some Member States this is nothing short of spatial devolution of responsibility.

The study outlines an equitable mechanism for a possible solution reducing geographical inequality, which uses the results of a survey research conducted in 2014 using systematic sampling. The research examines attitudes towards refugees in a local transit area. The study areas in Hungary were Mórahalom and Rösztke, the "external" side of the border was Horgos. The paper-based questionnaires were supplemented by online questionnaires. A total of 517 completed questionnaires were collected. The respondents were grouped into anti-refugee, latent anti-refugee, differentiated attitude, neutral, and inclusive categories. Namely, 42.8% of the study area showed as anti-refugee, while the inclusive group was only 13.8%. These results are in agreement with the results of previous research studies.

In conclusion, the inclusive attitude can be more influenced in a negative way than xenophobic attitudes in a positive one. Therefore, providing information to the migration-affected areas can directly and effectively influence the local attitudes toward migration. This is the reason why development of the European asylum policy should be more focused on informing people.

Keywords: illegal migration, xenophobia, European Union, local transit area